

Polisen

Föräldraskolan om droger

Viktig information till vårdnadshavare om droger bland unga

Har du barn som går på
högstadiet eller gymnasiet?
Fråga ditt barn om droger. Är
du orolig finns det hjälp att få.

Hej förälder!

Vi vet att det ibland kan vara tufft att ha en tonåring. Vi på polisen träffar dagligen ungdomar och vet också hur lätt det kan vara att få tag på droger. Därför har polisen Matias tillsammans med sina kollegor tagit fram Föräldraskolan för att hjälpa dig se och tolka tecken på droganvändning hos din ungdom – så tidigt som möjligt.

I Föräldraskolan får du läsa om vanliga slangbegrepp för narkotika och se bilder på polisens beslag av olika droger. Visste du till exempel att en spliff är en joint av cannabis och tobak? Att femma, 5a, näve, hand, en hel eller beshlik är ett annat ord för fem gram marijuana? Och att bensodiazepiner även kallas för benzo, habbar, bitches eller flödder?

Du får även lära dig hur du kan känna igen olika tillbehör som används och vilka tecken den som använder olika droger kan visa. Vi lyfter också vilka konsekvenser droger kan leda till och hur du kan göra om du är orolig att ditt barn använder droger.

Är du orolig?

Om du oroar dig för att ditt barn tar droger finns det flera du kan kontakta.

- ◆ Du kan ringa 1177 eller besöka 1177.se för att få hjälp.
- ◆ Sök hjälp via elevhälsan, studenthälsan eller en ungdomsmottagning: umo.se
- ◆ Kontakta socialtjänsten i din kommun: kollpasoc.se/
- ◆ Ideella organisationer har stödgrupper för både anhöriga och för personer med beroendeproblematik.
- ◆ Du kan tipsa polisen om narkotikabrott på polisen.se/tips

Matias Hasselström arbetar som polis och träffar ofta unga som har testat droger eller har ett missbruk.

Han startade Föräldraskolan i polisens sociala medier för att ge en tydligare bild av droger och droganvändning, samt förklara konsekvenserna av dem. Inläggen har nått hundratusentals läsare.

Kapitel 1: Upptäck missbruk hos ditt barn

Droger innefattar både narkotika och alkohol. Narkotika, eller knark som det också kallas, är förbjudet att inneha, förvara, använda, framställa (till exempel odla), köpa och sälja. Alkohol är olagligt att sälja eller erbjuda till personer under 20 år, med undantag för barer och restauranger där det är 18-årsgräns.

Som förälder kan det vara svårt att ha koll på de droger som förekommer bland unga, därför listar vi vanliga tillbehör och tecken på droganvändning. Om du upptäcker något av följande kan det betyda att ditt barn använder droger.

Rullpapper

Rullpapper, till exempel märken som OCB och Rizla, används för att rulla egna cigaretter. När man rullar en joint blandar man hasch eller marijuana tillsammans med tobak i ett papper och rullar ihop det för att kunna röka det.

Hittar du rullpapper hos ditt barn finns risken att barnet röker cannabis. Pappret säljs över disk i affärer där tobak finns och det finns ingen åldersgräns för att köpa pappret.

Redline-påsar

Redline- eller zip-påsar är små, genomskinliga plastpåsar. Narkotika förvaras ofta i påsar, gamla snusdosor, kuvert, cigarettpaket eller tuggummipaket.

Digital våg

Grinder

Grinder är ett verktyg som används för att smula sönder cannabis. Grinder finns i materialen metall, trä eller plast. En grinder har ofta rund form och tillverkas i två eller fyra delar. Cannabismulorna läggs i ett rullpapper och rullas till en joint.

Digital våg

Säljare använder en digital våg för att väga narkotika. Även köpare kan använda digitala vågar för att kontrollera så mängden stämmer. Leta efter rester av narkotika på vågen.

Cigarettpaket

I cigarettpaket kan färdigrollade eller halvrukta joints gömmas. Joint är en cigarett som innehåller cannabis.

Olika varianter av grinders

Tuggummipaket

Tuggummipaket är ett annat gömställe för narkotika. Många tuggar också tuggummi eller använder parfym för att dölja lukt.

Kuvert

Hittar du ett vadderat kuvert i ditt barns rum skulle det kunna vara ett tecken på att narkotika har beställts via internet och levererats via posten. Fråga var kuvertet kommer ifrån.

Enkla telefoner

Langare använder enkla telefoner i kontakt med köpare. Langare är en person som olagligt säljer droger (kan också kallas för becknare). En större mängd simkortshållare kan också ha koppling till narkotikahandling.

Kontakt med säljare

En langare kontaktas ofta via sms eller sociala medier. Ungdomar använder även krypterade appar som Wickr, Whatsapp och Signal. Langaren vill helst ha kontanter, men kan ta betalt via Swish.

Märker du att ditt barn har kontakt med främmande personer, eller har swishat till okända nummer, kan det vara ett tecken på att ditt barn har kontakt med en langare. Beställs narkotika över internet sker betalningen ofta via en digital kryptovaluta som kallas för bitcoin.

Droger i skolan

De som säljer droger kontaktar ofta unga som går i skolan. Elever kan sedan sälja droger till andra elever och många gånger sker kontakten utan att skolpersonalen vet om det.

Elever vet ofta vilka personer som säljer droger på skolan men polisen har svårt att få information från dem. Unga personer kan dras in i att sälja droger för att de vill tjäna pengar.

I början kan det vara spännande, tills de blir tvingade och har svårt att backa ur, kanske på grund av skulder eller eget missbruk.

Generella tecken på droganvändning

- ◆ Ditt barn bryr sig inte om skolan
- ◆ Ditt barn är trött på morgonen
- ◆ Konstiga meddelanden på telefonen eller i datorn
- ◆ Nya och okända kompisar
- ◆ Pengar försvinner
- ◆ Ditt barn skickar pengar till okända nummer
- ◆ Ditt barn beter sig hemlighetsfullt

Olika typer av rökdon för cannabis

Kapitel 2: Olika typer av droger

Här listar vi olika typer av droger och symptom för att du ska känna igen tecken på att ditt barn kanske tar droger.

Cannabis

Cannabis är den vanligaste drogen i Sverige. Från cannabisplantan utvinns man hasch och marijuana. Priset är 50–150 kronor per gram och bestäms utifrån sort och hur stor mängd som köps.

Du ska vara uppmärksam på om:

- ◆ Kläder luktar rök eller cannabis (lite sött)
- ◆ Du hittar märken med marijuanalöv
- ◆ Ditt barn säger att cannabis borde vara lagligt
- ◆ Rullpapper i fickan

Hasch

Hasch är kåda från cannabisplantans blomma. Kådan pressas till kakor eller bollar. Färgen kan variera från ljusbrunt till mörkt, nästan svart.

Kontrollera naglarna om du misstänker att ditt barn hanterat hasch. Om du hittar brunt smuts kan det vara rester från när ditt barn rullat en joint eller format haschkakor.

Marijuana

Marijuana är torkade blomställningar och toppskott från cannabisplantan. Ibland används också blad och delar av stammen. Marijuana har en grön färg och liknar torkade örter eller mossor.

Mer fakta om cannabis

Hasch och marijuana röks i pipa eller som cigarett. Det finns också i former av gelégodis, haschbrownies eller i oljekapslar till e-cigarett.

När man använder cannabis blir hjärnan påverkad snabbt och ruset varar i cirka fyra timmar. Cannabis luktar starkt och lite sött, och lukten är svår att dölja.

Cannabis är beroendeframkallande. Om man som ung använder drogen ofta ökar risken för att bli beroende. Drogen påverkar både tankar och känslor. Många upplever sig må bra av att röka cannabis. De känner sig lugna, har lättare att somna och smärta och ångest försvinner. Men det är farligt eftersom hjärnan påverkas. Man kan få sämre korttidsminne och svårt att förstå information.

Symtom på att ditt barn kanske använder cannabis

- ◆ Hög puls
- ◆ Muntorrhet
- ◆ Rödsprängda ögon
- ◆ Dålig hygien
- ◆ Glansiga ögon
- ◆ Vidgade pupiller
- ◆ Ögonlocken hänger
- ◆ Hungrig eller sugen på sött
- ◆ Pratar mycket och otydligt
- ◆ Trött
- ◆ Skattattacker

Marijuana kan med slang kallas

Grönt, W, weed, gräs, skunk, dunder, mary jane, marie och anna, indian, blue cheese, pollen.

Hasch kan med slang kallas

Brunt, afghan, zutt, töjj, blaze, fett, gås, B.

Marijuana i redline-påse

Haschkaka

Jointar

Godisbjörnar med cannabisolja

Tramadol

Tramadol

Tramadol är ett smärtstillande läkemedel som är narkotikaklassat. Polisen har hittat röda tabletter med texten "HAB 200 mg" och "Signatur". I dessa tabletter kan fentanyl förekomma. Fentanyl är en konstgjord opioid som kan vara hundra gånger starkare än morfin.

Tramadol används ofta med andra droger, framför allt cannabis. Priset för en tablett är varierande men ligger på cirka 25-50 kr.

Tramadol kan med slang kallas

Lena, tram.

Symtomen kan leda till depression och ångest. En överdos av tramadol kan leda till svåra kramper, andningssvårigheter eller död.

Symtom på att ditt barn kanske använder tramadol

- ◆ Ökad energinivå
- ◆ Diarré
- ◆ Illamående
- ◆ Svetteningar
- ◆ Darrningar
- ◆ Kramper
- ◆ Små pupiller och hängande ögonlock
- ◆ Pratar otydligt

Ksalol

Xanor och ksalol (Alprazolam)

Xanor och ksalol är läkemedel som påverkar nervsystemet. De går under gruppen bensodiazepiner som i drogslang kallas för benzo. Tabletten dämpar ångest, oro, rastlöshet och spänningar. Bensodiazepiner ger snabb effekt och kan leda till ett beroende.

Den som är beroende men som slutar ta drogen kan få abstinensbesvär. Då abstinensen av bensodiazepiner kan vara dödlig är det viktigt att få medicinsk hjälp. Det är vanligt att blanda drogen med alkohol eller annan narkotika. En tablett kostar cirka 10 kronor.

Bensodiazepiner, xanor och ksalol kan med slang kallas:

Stavar, blåbär, små blåbär, blå, pix, xanax, habbar, bitches, flödder.

Symtom på att ditt barn kanske använder bensodiazepiner

- ◆ Trötthet
- ◆ Huvudvärk
- ◆ Yrsel, dålig balans
- ◆ Lättirriterad
- ◆ Svårt att koncentrera sig
- ◆ Torr i munnen
- ◆ Ökad salivproduktion
- ◆ Hård mage
- ◆ Illamående
- ◆ Förändrad matlust
- ◆ Förändrad sexlust
- ◆ Förändrad vikt
- ◆ Ledvärk
- ◆ Svårt att urinera
- ◆ Förvirring
- ◆ Humörsvängningar

Allvarligare symptom av bensodiazepiner

- ◆ Svårt att andas
- ◆ Svårt att komma ihåg saker
- ◆ Kramp
- ◆ Svårt att tala
- ◆ Hudutslag
- ◆ Hallucinationer: personen ser sådant som inte finns
- ◆ Gula ögon
- ◆ Depression
- ◆ Gul hy

Amfetamin

Amfetamin är ett vitt pulver som finns i nyanser av gult, rosa eller grått. Amfetamin är ofta kladdigt och luktar starkt av blommor och rengöringsmedel. Det finns också som tablett eller kapsel. Drogen går att andas in, dricka eller spruta in i blodet. Ett gram kostar 150–400 kronor.

Amfetamin ger ökat självförtroende och gör att man blir pigg. Den som tar drogen kan få sämre konsekvenstänk och sexlusten kan öka. Effekter av amfetamin försvinner efter ett tag. Då kan man få abstinensbesvär. Amfetamin förvaras ibland i frysen för att det ska hålla längre.

Amfetamin finns även i vanlig ADHD-medicin. Därför säljer personer ibland vidare sin ADHD-medicin till andra. Även detta är olagligt, och lika skadligt som andra droger.

Symtom på att ditt barn kanske använder amfetamin

- ◆ Ökad puls
- ◆ Ångest
- ◆ Högt blodtryck
- ◆ Svårt att sova
- ◆ Snabb andning
- ◆ Psykos och felaktig uppfattning av verkligheten
- ◆ Lättirriterad
- ◆ Stela pupiller
- ◆ Svårt att sitta still
- ◆ Svetteig hy
- ◆ Sämre balans
- ◆ Torr i munnen
- ◆ Ryckningar i kroppen och i ansiktet
- ◆ Har mycket energi
- ◆ Minskad hunger

Amfetamin

Tillbehör till amfetamin:

- ◆ Små plastpåsar
- ◆ Filter i form av bomull eller cigaretthylsor
- ◆ Avklippta sugrör
- ◆ En spegel med pulverrester
- ◆ Skedar med pulverrester
- ◆ Hoprullade sedlar
- ◆ Sprutor
- ◆ Kreditkort med trasiga hörn

Amfetamin kan med slang kallas

Speed, tjack, sho, tjosan, ful, klet, vaket, affe, skor, billigt, ice.

Ectasy

MDMA eller ecstasy

MDMA finns ofta i ecstasytabletter. Tabletterna finns i olika färger, former och med olika symboler och kan innehålla flera sorters narkotika. En tablett kan bl.a. ha symbolen S, ett Superman-märke.

Ren MDMA finns som pulver eller kristaller. Tabletter är billigast och kristaller dyrast. En tablett kostar cirka 150 kronor och kristaller cirka 1 000 kronor per gram.

MDMA påverkar tankar, känslor och beteende och styrkan i olika tabletter kan variera. Vid hög dos kan kroppen inte justera sin temperatur. I samband med vätskebrist och fysisk aktivitet som exempelvis dans, kan kroppen överhettas. Ett rus pågår mellan tre och fem timmar.

Den som använder MDMA kan känna sig ledsen och olycklig. Ibland uppstår psykoser som gör att det blir svårt att skilja på fantasi och verklighet.

 MDMA/ecstasy kan med slang kallas
Molly, knappar, glad, XTC, Eva, E, Erik.

Symtom på att ditt barn kanske använder MDMA/ecstasy

- ◆ Känna stark glädje
- ◆ Ökad medkänsla/förtroende för andra
- ◆ Ökad energi
- ◆ Stora pupiller,
- ◆ Ökad puls
- ◆ Torr i munnen och konstiga rörelser med tungan
- ◆ Svetts mycket

Heroinkapslar

Brunt heroin

Heroin kommer från växten opiumvallmo. Drogen kan vara brun eller vit men i Sverige är brunt heroin vanligast och kan se ut som pulver, stenar eller krior.

Man använder foliepapper för att värma heroinet och de ångor som uppstår andas man in. Rök och ångor från drogen luktar starkt. Om du hittar foliepapper med svart klet i, kan det vara rester av heroin. Heroin kostar cirka 800 kronor per gram.

Ett rus kan pågå i sex timmar och ger en stark känsla av lycka. Känslor av ångest, smärta och tristess försvinner. Snabbt utvecklas ett begär efter mer heroin. Det går att ta en överdos av heroin som kan leda till död eller förlamning.

 Heroin kan med slang kallas:

Häst, horse, jonk, dop, frukt, dope, H, black, smack.

Abstinensbesvär

Abstinensbesvär är de symtom som uppkommer när en person blivit beroende av en drog, men inte tagit den på ett tag eller försöker sluta ta den.

Symtom på att ditt barn kanske använder heroin

- ◆ Små pupiller
- ◆ Ögonlock som hänger
- ◆ Pratar otydligt
- ◆ Svårt att få kontakt
- ◆ Ihopsjunken kropp
- ◆ Personen magrar och undviker ljus
- ◆ Låg puls och andas långsamt

Vanliga abstinensbesvär på brunt heroin

- ◆ Sjukdomskänsla
- ◆ Svettas mycket
- ◆ Problem med synen
- ◆ Illamående och diarré
- ◆ Det rinner ur näsan
- ◆ Ont i muskler och leder
- ◆ Pulsen och blodtrycket ökar
- ◆ Svårt att sova

Alkohol

Precis som narkotika är alkohol beroendeframkallande. Ungdomar dricker ibland för att passa in i en grupp och några börjar dricka alkohol redan i tidiga tonår.

Det händer att unga dricker på helger, skolavslutningar och festivaler. Alkohol användning bland unga sjunker dock för varje år som går, och idag har de flesta elever i årskurs nio inte druckit alkohol.

Om du märker eller får reda på att ditt barn provat alkohol bör du fråga var alkoholen kommer ifrån. Alkohol som unga köper är såld olagligt och priset för starksprit är cirka 100 kronor per liter.

Symtom på att ditt barn kanske dricker alkohol

- ◆ Försämrad sömn
- ◆ Dåligt minne
- ◆ Sämre omdöme som leder till att olyckor sker
- ◆ Dåligt humör
- ◆ Ofta slut på pengar
- ◆ Återkommande tecken på baksmälla som huvudvärk och illamående

Kapitel 3: Konsekvenser av droganvändning

Att använda droger under en längre tid kan skada hälsan, men det finns också andra konsekvenser. Exempelvis utanförskap, försörjningssvårigheter och kriminalitet kopplat till droganvändandet. Även skolgången kan påverkas.

I Sverige är det förbjudet att inneha, förvara, använda, framställa, köpa och sälja narkotika. Det är ett brott som kan ge fängelsestraff.

Om polisen möter en ungdom som misstänks ha tagit narkotika utförs en kroppsbesiktning. Om ditt barn är under 18 år måste du som förälder medverka vid förhör. Även socialtjänsten erbjuds vara med vid förhöret.

För att se om barnet använt narkotika tas ett urinprov, och ibland blodprov. Svar kommer inom

2–3 veckor. Om ditt barn inte har narkotika i blodet kan barnet ändå misstänkas för att sälja eller transportera narkotika.

För ungdomar mellan 15–18 år upprättas en anmälan för narkotikabrott som polisen utreder. För unga under 15 år kontaktar polisen vårdnadshavare och gör en anmälan till socialtjänsten.

Tips till dig som förälder

- ◆ Ställ frågor och prata med ditt barn.
- ◆ Var vaken när ditt barn kommer hem.
- ◆ Lukta! Parfym och tuggummi kan dölja doft.
- ◆ Var uppmärksam på om ditt barn använder ögondroppar. Ögondroppar döljer röda ögon som kan uppstå om barnet röker cannabis.
- ◆ Håll koll på ditt barns sociala medier.
- ◆ Håll koll på vad ditt barn köper för sin vecko- eller månadspeng.
- ◆ Prata med andra föräldrar och hjälp varandra att hålla koll, kom överens om gemensamma regler för era barn.
- ◆ Prata med din tonåring om inställning till alkohol, fester och att vara ute sent på kvällarna.
- ◆ Föregå med gott exempel, reflektera över dina egna alkoholvanor.
- ◆ Var beredd att åka iväg under kvällen om något skulle hända.
- ◆ Ring polisen om något händer. Är det akut ring 112, om inte ring 114 14.

Föräldraskolan bygger på polisens information och källorna:

- ◆ Centraförbundet för alkohol- och narkotika- upplysning och drugsmart.com (drivs av CAN)
- ◆ Läkemedelsverket – narkotika
- ◆ beroendecentrum.se
- ◆ 1177
- ◆ umo.se

